

Vjera protivljenja

Budi Volja Tvoja

Mnogi si krišćani žele, da u miru i spokoju provode svoje dane i nesmetano ispovijedaju svoju vjeru i vrše njezine propise. Dapače znadu kadkada i marmljati, zašto Bog dopušta smetnje u tom pogledu. I zašto već svi ljudi i sav svijet nije prihvatio nauku Isusovu i tako se smirio u svom nazivanju na rama pitanja, koja ga muče?

Takvi treba da znadu, da Krist nije predvidio, da će Njegova Crkva brzo i potpuno pobijediti židovstvo i poganstvo. Niti joj nije obećao mirni prolazak kroz stoljeća svjetske povijesti. Bog nije stavio u plan, da će svi ljudi upoznati Krista, niti će se morati odlučiti ili za Njega ili proti Njemu. U obećanju i predviđanju je Božjem, da će se Mesija dođuše roditi iz doma Jakovljeva. Ali da će i drugi narodi biti blagoslovljeni poslije židovskoga naroda i preko njega. Da će On trpjeti od bethemske stalice do Križa na Golgoti. I da će jedni lakomno otpadati od Krista, a drugi će se boriti za Nj, makar će zato imati i nepravilika.

Spasitelj kaže: »Ja sam poslan k izgubljenim ovacima doma Izraelovca« (Mt 15, 24). On Apostolima zapovijeda: »Ne idite k poganim, i u gradove samarijanske« (Mt 10, 5). To je činio zato, jer Njegovo poslanje k strancima nije bila Njegova osobna životna zadaća. Njemu su naime bile na raspolaganju u Njegovu javnom djelovanju jedva tri godine. Manjkalo mu je dakle vrijeme za pothvatni rad prema vani. Ali će prema Njegovim riječima Apostoli i njihovi nasljednici nastaviti duh Njegove zadaće.

On je naime dao razumjeti svojim riječima i radom, da je došao da osnuje jedno svjetsko Božje kraljevstvo, iako ne potcjenjuje uskogrudni i nevrjedni lokalni patriotizam.

U bogomolji svoga zavjatkoga gradica Nazareta spominje Spasitelj nekoliko činjenica, koje nisu rado židovske uši slušale. U vrijeme naime skupocje za života proroka Ilije i bolesti gube u vrijeme proroka Elizeja oba su proroka pomogla samo dvjema poganim: udovci iz Serepte i Naamanu Sircu. Ali su ipak pomogli i poganim, a ne samo Židovima.

U svojim pak govorima i prispodobama navješćuje, da su i pogani pozvani u Božje kraljevstvo: »A kažem vam, da će mnogi od istoka i zapada doći i sjesti za stol s Abrahamom, i s Izakom i s Jakobom u kraljevstvu nebeskom, a sinovi će se kraljevstva izagnati napolje u tamu; ondje će biti plač i škrgut zaba« (Mt 8, 11-12).

Na veliku su gozbu mnogi pozvani, a ispričavajući se i ne će da dođu, stoga će se sa cesta i ulica grada povratiti siromašni, slabi, slijepi i hromi (Mt 22, Laka 14).

I vinograd će se odumeti nevjernim vinogradarima i dati drugima. »Zato vam kažem, da će se od vas uzeti kraljevstvo Božje, i dati će se narodu, koji donosi rodove njegov« (Mt 21, 43).

Kraljevstvo je Božje slično zrnu gorušičinom, koje je najmanje od svih sjemena, ali kad se baci u zemlju, proklije, uzraste i bude veće od svega povrća, i pusti grane tako, da mogu u njegovoj sjeni boraviti ptice nebeske. Tako se i Crkva razvija do velikog drveta, a u početku je mala. I dolaze

ptice nebeske t. j. narodi ove zemlje, da se nastane pod sjemenom ovoga drveta (Luka 13; Mt 13; Mrk 4).

Božje kraljevstvo je slično kvascu (Luka 13). I dok zrno gorušičino naznačuje i crta porast i širenje kraljevstva Božjega, uskisajući kvasac slika unutarnji preobražaj i preokret čudoreda naroda.

Istu plaću bez razlike dobivaju unajmljeni radnici za vinograd, pa i oni, koji su kasnije došli, kao i oni, koji su došli u jedanaest sati na posao (Mt 20). Plaća je kraljevstvo Božje, a oni, koji dolaze u jedanaest sati, to su pogani.

Dobri Otac ljubavno i milosrdno prima na povratku izgubljena sina t. j. pogane, koji su se vratili iz svojih zabluda u domovinu vjere: »I druge ovce imadom, koje nisu iz ovoga ovcinjaka, i one mi valja dovesti, i čut će glas moj; i bit će jedno stado i jedan pastir« (Iv. 10, 16).

Kako divan i častan spomenik postavlja Spasitelj milosrdnom Samaritanca, tudincu, koji se pobrinuo za siromašna čovjeka, koga su napali razbojnici, a židovski svećenik i židovski levita bez srca su prošli pokraj njega.

Kad god je Spasitelj došao u doticaj s poganim, uvijek je bio s njima ljubazan. Na svom putu iz Judeje u Galileju pješke je prošao kroz Samariju. Došao je na podnožje brda Garizim i sjedio je kod Jakobova zdenca. Tu je očekivao grešnicu. S njom je razgovarao blago i milosrdno. Govorila Mu je, da su se njezini oci klanjali na toj gori, a ne u Jerusalemu. Poučio ju je o isti-

nama spasenja. Obratio ju je i s njome mnogo tamošnjih ljudi. I tom su zgodom Njegova usta izgovarala riječi: »A dolazi vrijeme i već je nastalo, kad će se pravi klanjaoci klanjati Ocu u Jeru-salemu« (Iv. 4).

Jednoga Mu dana dovedu usred Samarije deset gubavaca. Deveterica su bili Židovi, a jedan Samaritanac. Sva deveterica su molila vrućim glasom iz daleka: »Isuse, učitelju, smiluj nam se! I vidjevši ih reče: Idite, pokazajte se svećenicima! I kad su pošli, očistise se.

A jedan od njih vidjevši, da se izliječio, povrati se slaveći Boga iz glasa. I pade ničice pred Njegove noge i zahvali Mu; i to je bio Samaritanin. Tada Isus prozbori i reče: Ne očisti li se deveterica, a deveterica gdje su? Zar se nijedan ne nada, koji bi se vratio i dao slavu Bogu, nego ovaj tudinač? I reče mu: idi, tvoja ti je vjera pomogla« (Luka 17, 11-19). Tudinci i stranci će biti Isusu zahvalni za milost vjere, i vjera će im pomoći, a sinovi će je odbacivati i progoniti.

Tako je Isus već u vrijeme svoga propovijedanja k sebi privlačio i tudince i pogane svojima velikim milosrdem i poukama o divnim božanskim istinama. I Njegovo se djelovanje prenosilo izvan židovskoga naroda. A progoni, koje su već za Njegova života započeli Židovi, još su bili teži poslije Njegove smrti na njegovim sljedbenicima i sa strane Židova i sa strane pogana. Tako Njegova vjera postaje od svoga početka vjera protivljenja.

KRVAVI ZNOJ

Gusti mrak je pao sa visina.
 Na lomna stabla starih maslina.
 Soblasnu šutnju ništa ne mrti,
 Granje je mirno, i ptića štiti.

Ne trepte zvijezde u toj noći,
 Mjesec sakrio obojnik lice.
 Tek jedan hoda pogumte glave
 Polako hoda, — i pada nice.

Je li ritam to tihe, tužne pjesme?
 Il' krunice kaplje padaju u osme?
 Ne! Krvavi znoj kaplje od muke,
 A suza klizi, — grće se ruke.

M. S.

Kongres laičkog apostolata

LISTOPADA pr. g. održan je u Rimu Međunarodni kongres laičkog apostolata. Kongresu su sudjelovali delegati 64 zemlje te predstavnički 38 katoličkih međunarodnih organizacija. Kongres je trajao tri dana. Za predsjednika kongresa bio je izabran delegat Vietnama Le Van Duc. Kongres je otvoren značajnim govorom kardinala msgra. Pizzardo. Referat su, među ostalim, održali, msgr. Joseph Cardyn, omniuč katoličke radničke organizacije, »Justicia, Joseph Rommerskirchen, predsjednik njemačke katoličke omladine, Viktorija Roch, ministar u vladi indijske države Madras, msgr. Caggiano, nadbiskup kardinal Buenos Airesa, Dr. Pierre J. Serances, generalni tajnik međunarodne federacije kršćanskih sindikata, prof. Charles Flory, predsjednik francuskog Socijalnog tjedna i dr. Za vrijeme kongresa su osim toga održavani sastanci, na kojima se je raspravljalo o mnogim suvremenim pitanjima kao: javno mišljenje i intelektualni č; obitelji; katekizam, zdravstvo; škola; rad; slobodna zanimanja; misije; život u župi; međunarodni život; apostolat kućan-

skog jedinstva i t. d. U subotu 13. listopada održan je na podnožju Palašna Križni Put, a u nedjelju 14. listopada poslije zaključne sjedne ce, na kojoj su primljene značajne rezolucije, učesnici kongresa su bili primljeni u svečanu audijenciju kod Svetog Oca. Sv. Otac je održao kongresistima veliki govor na francuskom jeziku, u kojem se je dotaknuo najvažnijih problema laičkog apostolata. Među odličnijim osobama, koji su pozdravili kongres i izjavili žaljenje, što uslijed zaposlenosti nisu mogli sudjelovati, nalaze se: kardinali Lenhart, Gerlier, Sallegg, Griffin, predsjednik njemačke federalne vlade Dr. Adenauer, holandski ministar bez portfelja Alberts, luksemburški ministar prosvjete Friede, potpredsjednik skupštine europskog vijeća Jacini, ministar francuske uče Lesoumeur, biv. lord privatnog pečata Engleske, Stokro, belgijski ministar vanjskih poslova Van Zeeland, Clara Boothe Luce, Gertrud de Fort, Graham Green, Jacques Maritain, Henri Daniel-Rops i don Luigi Sturzo.

Mi treba da težimo zatim, da ispunjamo u svemu volju Božju. Ali ne bi bilo dovoljno ostati samo kod težnje, nego treba tu težnju i ostvarivati. U našem životu sretamo toliko protivljenja, nevolja i patnja, kojima se naša narav i naša volja protive, da nam provođenje volje Božje postaje veoma teško. Zato treba u prvom redu, da molimo od Gospodina jakost za ovo djelo. Preporuča se u tu svrhu slati Bogu kratke molitvice, koje se odnose na podvrgavanje Njegovoj volji. Dobro je često opetovati mjestu iz Sv. Pisma, u kojima se izražava želja za sjedinjenjem s voljom Božjom, kao na pr. Ne moja, nego Tvoja neka bude volja. Ne kako ja hoću, nego kako Ti. Sv. Gertruda je običavala nekoliko stotina puta na dan opetovati: Ljubljeni Isuse, ne moja, nego Tvoja neka bude volja. Ovakove molitvice utječu na našu slabu volju, te ona ojača, pa na njezno spasno djelovanje, kad nas stignu protivničke nevolje. I u njima mi tada sve predajemo u ruke Božje.

Drugo je izvrsno sredstvo pouzdanje u Boga. Da nas stigne ne znam kakova nevolja i patnja, a mi vjerujemo, da ju Bog šalje, sa najvećim se pouzdanjem predajemo njemu u ruke, o tada je sjedinjenje s voljom Božjom tako lako i tako prirodno. Na taj način možemo da u svim neprilicama života sačuvamo mir u srcu i liječimo se. U Božju providnost prema riječima Realististe: U miru se potkivati, jer si me Ti, Gospodine, učvrstio u nadu! Ako čovjek nema djetinje pouzdanja u Boga i Njegovu providnost, bojat će se u protivnicima i teško će se podvrci volji Božjoj.

Nadalje da postignemo krepost predanja u volju Božju, treba da sva svoja djela, velika i mala, vršimo s nakanom, da se Bogu dopadnemo, t. j. glavni pokretač naših djela treba da bude želja Bogu omlinuti i ispuniti Njegovu presvetu volju. Da to postignemo, treba da često probudimo dobru nakanu, a osim toga ta dobra nakanu treba da bude zaista čista, t. j. da iz nje isključimo svaku uzgrednu zemaljsku nakanu, tako da ostane jedna jedina: vršiti volju Božju.

Ne smijemo misliti, da ćemo preko noći postići krepost sjedinjenja s voljom Božjom u svim prilukama života. Ne, nego malo postepeno, postepeno. Najprije moramo patnje primiti dragovoljno iz ruke Božje i strpljivo ih smotri i potpanim se predanjem podvrgnuti volji Božjoj. Opat Pastor je običavao govoriti: Tko sam ja, da više cijenim svoju volju i svoj sud, nego li Božji? — Nadalje treba nastojati, da patnje primamo od Boga veselo i s ljubavlju. Sv. Lidvina u svojim bolima govorila: Vrio mi je drago, Gospodine, da me ne štidiš i da me ne prestaješ pohađati patnjama. Najveća mi je utjeha, da se na mene vrši Tvoja volja. Naravno treba da dođemo do toga stepena, da vanjske patnje smatramo kao velika dobročinstva, koja nam Bog šalje i da Mu srdačno za njih zahvaljujemo. To naravno mogu da čine samo savršeni, no uz milost Božju nikome nije nemoguće da se popne i do toga stepena kreposti.

Imade dvije vrsti patnja: tjelesne, vanjske i duševne, unutarnje. Gubitak vremenitih dobara, zdravlja, časti i slično, su vanjske nepogode i zla, koja nam stizavaju. U ovim slučajevima nije tako teško podvrci se volji Božjoj, kao u slučajevima unutarnjih patnja. Takove unutarnje patnje jesu: bezutjecajnost, suhoća u služenju Boga, osjećaj ostavljenosti i zapuštenosti od svijtu, pa i od Boga. No treba znati, da su i ove vrste patnje od Boga, te ako su još i kazna za naše pogreške, onda ih pogotovo treba predano primiti iz ruke Božje i ne podati se malodušju.

Svi mi kršćani, koji težimo za savršenim životom, kao i oni, koji samo više zapovijedi, molimo svaki dan u Očenastu riječi: Budi volja Tvoja! Tim riječima mi svi podvrgavamo svoju volju volji Božjoj, a u tom je vrhunac savršenstva. Dosad nismo na te divne riječi svraćao mnogo pažnje, no osad ih izgovarati s dubokom vjernošću i iskrenim predanjem u volju Božju, osobito u patnjama i suprotivnicima bilo koje vrsti.

GRAD PARIZ prelasivo je svečanom sv. Misom na ladi 2.000 godišnjicu svoga osnutka. Lada se je kretala rijekom Senom, a uz obalu bio je postrojen vjerna francuski narod.

GOSPODINE, DAJ DA VIDIM

U čemu se sastoji krepostan život RIJEČ BOŽJA

Bilo je to onda, kad je Isus posljednji put ulazio u Jerusaleim, da ondje umre. Posljednji puta je prolazio Hrovdskom zemljom. Posljednji puta je držao ruke, da blagoslovi ubog i nevoljne, koji su pokraj Njegovoga puta ležali, kad se pri- bližio Jerihu, slijedio je na putu jedan silijepac i molio molitvinu. Kad je čuo da mnogo naroda prolati pokraj njega, za- pita: sto je to? Rekoste ma, da Isus iz Nazareta dolazi. Uхвати ga nezrečiva bol zbog njegove stjepeće i plaćući povika za- svim, koji bi mu skinnu crnu k-prenu s očiju da vidi sunce, ljude, cvijeće i zvijez- de. Spasitelj upravi na nj veliko pita- nje: »Što hoćeš, da ti učinim?« Iz njegove duše provali smisli, godinama pridruživši, čuši: »Gospodine, daj da vidim!« A Isus sam svečanom dostojanstvom i mirom re- če: »Progledaj! tvoja vjera ti je pomogla.« (Luka 18,35-42).

I danas postoje milijuni koji vape za vidom. To nam pokazuju toliki filozofski sistemi, tolika najraznovrsnija mišljenja o sadašnjem i budućem životu, toliki svjet- lovni nazori i toliki ljudi, koji se nikada posve ne smiruju tražeći istinu. Goethe je bio jedan od najvećih poznavalaca života i ljudi. I on u svojoj osamdesetgodišnjoj godini na smrtnom krevetu vapi: »Više, više svijetla!« Jest više svijetla, više svr- hunaravnoga svijetla traži naše duševno oko. Sve zemaljsko znanje i mudrost nas ne zadovoljava, ne čini sretnima. Kraj svega toga, bih bogati ili siromašni učeni ili neuki, mi ostajemo samo mračnjaci dje- sa. Tama nam leži u očima. Naše djelova- nje i vladanje je kao lapanje čovjeka u slijim očima našeg sunca. Zato neprestano nastojmo da svijetlom razsvjetlimo, da svr- hunaravno sigurnim i jasnim svijetlom.

Promatramo, kako malo dijete gleda svijet oko sebe. Široka i začudena otvara oči, kao da je prvi puta progledalo. Sve bi htjelo da se sve upije i stvari i živa bića kao da će tako postati i bogato i sretno. Njegov je pogled dubok i čaroban. On se ne zaustavlja na zemaljskim stin- cema, nego hoće da obuhvati sve i ono što je neizmjerivo. U njegovu pogledu na- zrijeva dušu, prozorčić tijela. Ona je ono, što smireno prelazi preko uskoga vidlji- voga polja i čini i čezne za onim, što je neznančano sječinim predmetima. On nije u njima ostvareno. U djetinim očima ču- kano onu prvu čeznutljivu molitvu: »Go- spodine, daj da vidim ono, što se krije iza vidljivoga svijeta.«

To isto dijete promotrimo nakon osam- deset godina njegova prohujala života. U njegovim se očima zaustavilo mnogo toga, što im je to vrijeme suprotstavilo. Bilo je to: ljepa i ružna, blistava poput zvijez- da i zapričana poput blasnih puteva, neprolazni ljudski lica i bez mrlja poput snijega bijelog cvijeća, podciljujućeg smije- ha, a možda i stenjajućeg umiranja. Od svega toga gledanja kao da su se oči umorile. One ne gledaju više ono, što je neo- graničeno ni svojom svježinom ni nadom punom iščekivanja.

Tada nastupaju božajevije godine, u ko- rima čovjek izbjegava svoju okolinu kao da ne čje da vidi vanjski svijet, povlači se

Kad nekog nazivamo krepostim, tada mu dajemo odliku, od koje nema ni veći ni ljepše za svijeta. Ljpotu je ugodna, a druga pravca na čovjeka, ali brzo nestaje. Može je uništiti jedna jedina bolest ili ra- na ili nekoliko godina života. Za bogat- stvom se otima najveći postotak ljudi. Bogatstvo je rijetko stečeno poštenim na- činom. Često se stiče nedozvoljenim sred- stvima. U svakom slučaju napunja čovjeka strahom i trepetom kod pomisli, da bi bogatstvo moglo nestati i nestaje ga vr- lo lako. Jedna vatra, krađa ili pljačka, i netragom je nestalo blaga. Tako redom nestaju sve zemaljske vrednote, a krepost je trajna i stalna odlika prosj. Bogom i pred ljudima, kao što su trajna i stalna dobra djela, po kojima postaje čovjek krepostan.

Da čovjek stekne odliku kreposti, treba dobra djela činiti redovito, a ne samo kadkadka. Kad bi netko išao k svetoj Misi- sam na najveće blagdane: Božić, Uskrs, Duhove, Veliku Gospu i Sve Svete — učio- ni bi doduše dobro i plemenito djelo, ali ga se ne bi moglo nazvati krepostim. Krepostim ga se može nazvati tek onda, ako ide redovite i pod svakim sve Misom dostojno vlada i pozbno moli. Nije kre- postan u umjerenosti, tko se samo kadkad- ka trijezan vrati iz društva a ponajče- se napije i nakon toga surovo postupa sa ženom i djecom. Nego kad se čovjek red- ovito iz društva vraća trijezan i gotovo uvijek kod pića pazi na mjeru, tada tek dobiva odliku kreposti umjerenosti. Volja mora biti tako izvježhana u dobru i to- liko postojana u vršenju dobrih djela, da čovjek u vremenom poslano lako činiti dobro, da ga dobra djela jedva stoje na- pora.

Dobra djela treba činiti rado i veselo. »Vesela darovatelja ljudi Bog — veli. Sve Pismo, I kod nas je ljudi tako, da ne gledamo toliko na sam dar, nego više na raspoloženje, kojim se daje dar. Može biti dar velik i dragocjen, ali ako vidimo, da ga darovatelj daje preko volje i mrzovo- ljasto, nije nam drag. Naprotiv, dar može biti malen i neznanat, ali kad se daje s ljubavlju i toplinom srca, tada nam je

u sebe, razmišlja i sebi i hoće prodirjeti duboko u svoj neograničeni i čudnovati nutarnji svijet. Tako želi u sebi naci, što mu njegovo oko nije moglo otkriti u svije- tu. I to sanljivo, nejasno čeznuće mla- dosti nije ništa drugo, nego uzdisanje za svijetlom i jasnoćom: »Gospode daj da vidim!«

Ova je čežnja i molba za svijetlom i ja- snoćom na ustima svakoga čovjeka, dokle god mu smrt ne skine s očiju neprozirnu koprenu i ne otvori mu se daleki pogled na vječnost, o kojoj je zapisano: »Niti je oko vidjelo, niti uho čulo, što je Bog pri- pravio onima, koji ga ljube!«

Kadkadka, već na ovome svijetu rasvijet- le zrake vječnoga svijetla naše mutne oči i tamu naše duše. To su časovi, kad milost Božja prodre u našu dušu i kada kao da mrena spadne s naših očiju, a naš život kao da se u jasnom sunčanom svi-

drag kao da je osobito velik i vrijedan. Kad dijete učere svijet, sam po sebi bez vrijednosti, ali veselo trči k majci i ra- čuno pravi se malu rucicu s cvijećem, ma- ka razdragana prvina cvijet i prvija dje- te k sebi; kao da je primila dragulu. Tako i mi, kad činimo dobra djela, treba da ih činimo rado i veselo Bogu za ljubav. Samo takva su djela draga Bogu, takva djela Bog nagraduje blagoslovljenim svojim na- zemlji i vječnim životom na nebu. Tama Kempenc lijepo veli: »Nema ništa slađe od ljubavi, ništa jače, ništa više, ništa si- re, ništa zgodnije, ništa punije ni bolje na nebu i na zemlji, jer je ljubav iz Boga nika i ne može nego u Bogu počivati nad svim stvarima.« (Nastavak Križa III, 5).

U krepostima se moramo gorljivo vjež- bati. To znači: dobra djela treba činiti marljivo i ustrajno. Tako ćemo lakše i uspješnije doći do savršenstva, a time i do najvećega ugleda pred Bogom i pred ljudi- ma. Jedino krepostan čovjek posjeduje unutrašnji mir, koji je izvor sreće i za- dovoljstva. Prava i trajna veličina postiz- vaju se samo dobrim djelima, krepostnim životom. Pobožni kralj David veli: »Bio sam mlad; sad sam star; ali mi ne vidjeh nikada pravdnika ostavljenim, ni djece njegove od prose kruha.« (Ps. 36,25).

Kad nam bude teško činiti dobra djela, sjajmo se mrava i njihove marljivosti, na koju upućuje i Sve Pismo, kad kaže: »Idi k mravu, lijenčino, promatraj, što on čini, i postani mudar! Ako i nema vode ni upravitelja ni gospodara, ipak se brine za hranu svoju, skuplja sebi jelo u vrijeme žetve.« (Prič. 6,8-8). Ako ova malena i neugledna životinja uziaje toliko truda i smogne toliko marljivosti, da si osigura ovih par dana zemaljskoga života, a na- kon toga je sasvim nestaje, zar ćemo mi ljudi biti manje brižni i marljivi u sku- pljenju dobrih djela, kojima si osigurava- mo beskrajan i sretni prekogrobni život! Ako ljudi radi malo propadaju imovine bijdu danju i noću i neprestano rađe, s jednakim i s još većim marom treba da se mi bremno za krepostan život, jer je on trajno blago, koje moljac ni rđa ne uni- šta. Niti ga tati podkopavaju niti krađu« (Mt. 6,20).

Letju pred nama razastro. U takvim časo- vima u nenadnom svijetu razumijemo mnogi »zašto?« i »čemu?«, s kojima smo prije uzalud mučili naš duh. Mi onda ra- zumijevamo smisao i blagodat pokora kao zagonetnih naklonosti Božjih. U jasnoći takovih pogleda ljubimo ruke Oca, koji nas je iz ljubavi kažnjavao.

Nikad nije dosta moliti za takova ra- svjetljenja. Ona su za našu dušu nužna kao sunce za naše tijelo. Takva blaga i topla osvjetljenja su nam potrebna, da ustrajemo i u vjeri i u radosti, jer male naše i njepljenije misli i najbolji osje- čaji bez toga lako se zamrače i nama se čini da smo daleko od Boga i da do nas ne mogu stići zrake milosti. I najveći su sveci imali najveće najveće tame i najrni- je dane silepce i bacali su se na koljena pred Bogom i plakali s molitvom: »Gospo- dine, daj da vidim!«

— Blago onima, koji shištaju riječ Bo- žju i drže je — odgovorio si, Spasitelju, onaj ženo, koja je blagoslovljena krilo, gdje je je nosilo i grud, koje su Te hranila.

Blago onima! Ulazi riječ Božju u duše naše, kao rje- me, što će roditi bogati plod. Cujmo glava visina, kako ispravljiva naše zablude i šav- rovi nama e vječnostima, koje vrijeme ne zatira. Riječ Božja živi u nama po ve- likoj tajni ostenske mišlosti, ali samo o ša- ma ovisi, da li ćemo je čuvati u arcu ili šeo- ni je izgubiti.

Ako nas plaše teškoće, ako se bojimo, da nanosi životne neudru na ovo svjetlo- blago, koje smo primili, onda zaboravljaj- mo, da nismo prepušteni olujama dana i noći. Zaboravljajmo onda, da postoji B. Spasitelju, koji zapovijeda užurbanoću moru i stičava pobješnjete valove. Zabo- ravljajmo, da si Ti uz nas, kadgod Te go- zovamo — kadgod zamolimo Tvoju go- moću, Tvoje mihošće. Nisi nas ostavio si- rote, već si nama dao snagu, da budemo hrabri, i vjerni, i dosljedni. Dao si nam i vječnost, da nas vodi i da nas pridrži i vječnoga života obećao si, Gospodine, on- ma, koji ustraju do svršetka. Spasitelju naš, mi želimo ostati Tvoji mi želimo držati riječ Božju. Tvoja ist- na noka nam brani putokazom — Tvoja Ljubav neka nam bude okrišje. Čuli smo obećanja blaženstava: mi želimo za vje- čitom srećom. Želimo, da jednom progov- oriš i nama: »Blago vama, jer ste saču- vali vjeru. Blago vama, jer ste slušali ri- ječ Božju.«

O. RUDOLF GOETHE zove se 35-godi- ni protestantski svećenik, oženjen, otac troje djece, koji je u Mainz prešao na katoličku vjeru i zatim zareden za sveće- nika. Zasad se još bavi teološkim studi- jom, te će nakon oko šest mjeseci vršiti potpuno svoju svećeničku službu. 70-godi- šnji svećenik Goethe, koji je bio također nedavno zareden u Mainz, bio je »du- hovni otac« ovoga obraćenika, jer mu je nekada bio učiteljem u protestantskoj Crkvi. Obiofa ju dakle, nekadašnji protes- tantski pastor, sada katolički svećenik obraćenik.

Slikar Jovan Diksee prikazuje nam sa svojoj slici »Ne sakrij svoga lica predi- mnome« takvu molitvu za svijetlo i jasno- ću. Njegova slika prikazuje redovnicu. Lako osmišljena kleč pred mašnom sil- kom Kristovom, a u njezinoj duši je nes- i potpuna tama. Ona ne osjeća slatke nje- he, kakvu je obično imala u molitvi. Osje- ča se od Boga napuštenom, premda Mu je irtovala svoj život. Ne vidi više taj- nih niti, kojima je povezala s Njime svoje patnje i ljubav. U loj dočuvnoj silepsti požurila se u храм Božji i bacila se po- put silijepca u Jerihu pred Spasiteljeve noge i moll da je izbavi — da je izbavi iz tame i nede njezina srca i vapi: »Gos- podine, daj da progledam!«

Gospodine, daj da progledaju svi koji- ma treba svijetla, da vide da je preko- grobni, svrhanaravni cilj, naš konačni cilj!

PODLJETAK

Popodnevi brovnljak iz Beograda u Zag- reb bio je krečan. Is sam ga na vater- čekićku u Banovoj Jangi, došavši od Bara, ali nisam mogao ući u svoj III. zared već sam motao nadoplatiti i po- sredovanjem konduktera potražio od II. zareda. Bio je kasni sumrak, a vagon nije bio osvjetljen, te nisam mogao vidjeti svoje suputnike, ali sam odmah opa- o, da se između njih vodi živa prepri- ka. Povičeni ženski glas, koji mi je pri- ulazio u odio vagona udario u uši, bio mi je dokaz, da je preprička trajala nešto po- dulje, i da do zaključka nije došla, jer je govornica iz sumraka govorila:

- »Ali Vi jamačno ne možete poreći, da imate nevidljivu silu izvan nas, koje us- pjevaju zadržati nam, a da mi ništa ne možemo utjecati, ma da su za nas od pre- dade važnosti!«
- »Vjerujem samo u ono, što vidim!« — odgovor meni nepoznato lice iz sum- raka.
- »Dakle za Vas ne postoji ništa od »soga, što ne možete vidjeti!« — upadno je neradno.
- »Dakako, da ne!« — potvrdi on od- učno.
- »A ja Vas ne vidim, pa ipak znam, što ste tu!« — odgovorio ja, šaleni se.
- »Dobro u odjelu na te veselo nas- taljno i neznanac iz polurmaka odgovori- ražovno:«
- »Ako me : ne vidite, eli me čujete, a to je jamačno dovoljan dokaz, da sam tu

VIDLJIVO I NEVIDLJIVO

Ja bih mogao nekome iz mraka dokazati i drugim načinom da sam prisutan, pa makar me on ne bi ni vidio. — ali mo- gao bi ostati bez misli, da sam tu.

— »Dakle vidite?« — ja ču na to mrm- o: »da čovjek ne mora baš vidjeti stvari, a da ipak zna, da one postoje!«

— »Bez svake sumnje!« — odvrti brzo neznanac. — »Što se stvari ili osoba tiče, o tom smo na čistu. Ali ne mogu vjero- vati u duhove ili takva bića, koja ne spa- daju u krug prirodnih tijela ili materije. Ne vjerujem i ne počinim, kako itko može vjerovati u neke sile, koje nisu ma- terijalne!«

— »A da li vjerujete, da postoji elek- tricitet?« — pitam ja.

— »Dakako! Ali ona je ne samo naučno dokazana činjenica, nego se i tehnički s- korišćuje!« — odgovori on.

— »Dakako, da se iskoršćuje! Ali i elektronski titraj tehnički se iskoršćuje: mi posjedujemo radio-aparate, koji nam omogućuju da slušamo, što nam se ja- vlja iz hiljadu kilometara daljine. Slušamo pjevanje, svirku, pa čak postoje aparati i za prenošenje slika putem elektronskih titraja. To su aparati za gledanje u da- ljinu ili »televizijski aparati.« A tko je ikada vidio elektronske valove li zrake?«

— »Ako elektronski valovi nisu vidlji- vi, ali su ipak blizki, što je baš apar- tina za radio ili t. zv. »prijemnici« ob- jektivno dokazano? — odgovori on.

— »Dakle ste ipak priznali, da postoje i takve pojave, koje se ne mogu vidjeti. Ja bih štašive rekao, delima i takviji po- javi, koje se mogu vidjeti, a ipak stvar- no ne postoje. Na pr. sile u ogledlu. Vi se gledate u ogledalu baš tako, kao da iz ogledala ima neko drugo tijelo, istovjetno s Vašim. A ipak iz ogledala nema ničega slična vama. To nije priviđanje, jer kada god stanete pred ogledalo, uvijek vidite istu svoju silku. A ipak na mjestu te silke ne postoji ništa.«

— »To, što Vi pričate jednostavna je posljedica pravila o odrazu svjetlosti od ravne plohe li ogledala!« — odvrti on.

— »Dakako!« — rekao ja. — »Ali baš u tom grmu leži zuel Zra- time dokazal, šta je to svjetlost? Ili ste dokazali, da je svjetlo materija, koju možete vidjeti, va- gati, mjeriti?« Nauka dokazuje, da se ono širi brzinom od 300.000 na sekundu i da ono nije ništa drugo nego izvanredno brzo titranje (osciliranje) nečega, što ne možemo pravo ni opisati, što se ne da va- gati, svemirskog etera ili nečega takvoga, što je u smislu isto: nevidljivo. Bez teži- ne i bez svojstva, da se može zatvoriti u staklo, jer je tako fino, da prolazi i kroz najgušće staklo. Šta je to »nešto, što tako- lako izvanredno brzo titra i što ispunjuje svemir?« Tko može na to dati odgo- vor? Pa ipak ni tko ne sumnja u to, da svjetlo postoji. I ne samo da postoji, nego i to, da od njega zavisi savkoliki ži-

vot na zemlji, jer bez svjetla ne bi ži- vjelo n raslo zeleno bilje i ne bi proizvo- dilo hranu, koja je za život ljudi i živo- tanja prijeklo potrebna.

— »Ali svjetlo je vidljivo!« — ubaci on. — »Svakiki čovjek, koji ima zirave oči, može gledati svjetlo i ne može ga poricati!«

— »Da, ali tu ste opet priznali, da svi- jetlo postoji samo za ljude, koji imaju oči, sposobne za gledanje. Silijepac bi mo- gao tvrditi, da svjetlo ne postoji, jer ga on ne vidi. Ali i ljudi zdravih očiju ne vide sve zrake, što ih Sunce šalje za Zem- lju. Sproktozkopija nam dokazuje, da ima s ovu i onu stranu žuginih boja područje nevidljivog svjetla, za koje ljudsko oko nema osjećanja. A i to nevidljivo svjetlo postoji, te se može dokazati znanstvenim aparatima.

Vlak se približava Zagrebu, a među putnicima se očaj u uzmirnost. Jed- na mlada gospoda rekne svoje suputni- ku: »Pazi, da dozoveš brzo službenika za priljez. Znaš, da imamo karte za kina!«

— »Eto vidite!« — ubacim ja primje- do: — »moderni kinematograf, koji sv ra, govori i pjeva, također je živi dokaz, da postoje nevidljive i nečujne zrake ili va- lovi titraja nevidljive, eterneke materije, koje se prikladnom, dobro smisljenom elektromagnetskom aparaturom mogu tako proimjeniti, da postanu dijelom vidljive, a dijelom zvučne, te ih naše uho može dobro zamjetiti.«

Tko dakle tvrdi, da ne postoji ono, što on ne može vidjeti ili razumjeti, silšaja se silijepcu, koji poriče svjetlo zato, što ga on ne može vidjeti!

III. Korizmena nedjelja

16. III. 1963.

Današnje - sv. Evanđelje pripovijeda Luka 11:14-23. Naš Gospodin barmejna na Betjedu, da po Bezebebu, lišnja davolskom, izgoni davie. Isus je samie malo prije toga izliječio jednog slijepog čovjeka, opsjednutog od davia. Isus je dokazivao farizejima, kako im je njegov neosnovan. Kad bi pomuču davie izgonio davie, znači, da bi davolsko kraljevstvo bilo razdijeljeno, jedan bi ostao protiv drugoga, a to oni sigurno ne čine. Zaključuje, da On izgoni davie Božjom jačošću i da je to dokaz, da je kraljevstvo Božje. Nadalje u Evanđelju s opsjednutim opusje, kako se treba davie čuvati. Kad oče iz čovjeka, vreo se on natrag za sedam drugih davola goših od sebe, i ako naše čovjeka skloni, da ih primi, ulaze ponovno u njega i muče ga jače nego prije. Iza toga Isusova razlaganja usklikne jedna žena iz naroda i daviči mu se: Blago tjeju, koje Te je nosilo i prsima, koja su Te dojila. On na to odgovori: Još više blago onima, koji slušaju riječ Božju i drže je.

1. Izagnao je Isus davie, koji je bio njegov i progovori njemu. Davao je zaprijetio usi njegovu, da ne čuje riječ Božju, i jezik njegov, da Boga ne slavi. Davao je odvukao najveći neprijatelj čovjeka i kraljevstva. Ne može živ vidjeti, kako čovjek krepkosnim životom ide k Bogu, pa nastoji svim podlukim načinima, da ga od toga puta odvrti. Najveće mu je veselje, kad može čovjeka opjesti i njime potpuno zavladati. Nekada je bilo mnogo opsjednuta, jer je davao imo veću vlast nad ljudima. Ali otkada je Isus siromio vladu davolstvu svojom mukom i smrću na križu, nema on ni izdaleka toliko vlasti nad ljudima, a posebno nad kršćanima. On ipak uvijek navlažuje na čovjeka svojim napastima nastojeći da mu volju skloni na zle čine. Ne šteti nikako, kao što nije pošteđio ni samog Gospodina Isusa. Ali jedan pobolzi zadrž, jedan znak križa, zavič imena Isusova, tjera mu strah u kosa i on bježi. Treba zato da se često slušimo tim svetim sredstvima protiv napasti davolstva.

2. Pomoću Bezebebu, poglavice davolskog, izgoni davie. Tako su Isusu podmetnuli farizeji, ljudi puni zavisti i zlobe. Vide svaki dan dobra djela, koja čine, i čuju svaki dan Njegov uzvišeni nauk, jer nikad čovjek nije tako govorio, kao što govori ovaj čovjek, pa ipak Ga objeđuju. Objeđuju Ga najgorom stvari, koju se samo može zamisliti, tj. da je u vezi s davolom. Žili ljudi sude uvijek zlo. Tko je zlobest, svitko mu je zlobest. Isus je došao, da pobijedi davie, a ne da se ortava s njime. On je onaj koji čovjek, koji će svladati demona i osloboditi ljudski rod od njegova jarma. On donosi divnu nauku božansku, koja grije promrzla srca, i ulijeva u dušu slatku milost svoju, po kojoj postaje Bogu slični. On nam pokazuje put k visokom moralnom životu, na kojem se temelji prava kultura društva. On nas na tom putu i jača svetim svojim sakramentima. Kako je on davolko od Bezebebu. Kao nebo od pakla.

Pokršćenje Iraca spada među najzabuđnije događaje u životu Crkve petoga vijeka. Ovo je veliko djelo izveo sam samcat jedan apostol - sv. Patrik u nekoliko godina. Otišao je Irski narod sve do danas ostao najvjeranji Katolički Crkvi, uspjesi stoletnih strahini progona, i dao je Crkvi u toku vijekova mnogo svetaca tako, da je Irski s pravom prozvana otokom Svetaca.

Sv. Patrik rodio se u Dumbritonu u Skotskoj g. 377. Njegova je majka bila u rodu sa sv. Martinom, biskupom u Turu u Francuskoj. Bilo mu je šesnaest godina, kada su ga zarobili Irski gusari i prodali nekom velesjedniku. Kod njega je kroz šest godina kao pastir u bregovima provodio sveti i pokornički život. Naučio je jezik i običaje i upoznao duh irskoga naroda. Odatle se uputio preko Francuske na hodočašće u Italiju, a onda otišao kući. Objavio mu se anđeo Viktor (Pobjednik) i pozivao ga na apostolat u Irskoj. Zato je opet otišao u Francusku sv. Germanu, biskupu u Aukseri. Kad je u Irskoj umro biskup Paladije, jedva stupivši na Irsko tlo, posvetio je sv. German Patrika za Irskoga biskupa g. 432.

Irski je bilo podijeljena na više plemena. Patrik je svagdje nastojao najprije obratiti poglavicu plemena, a onda se za njim povelio cijelo pleme. Najteže je bilo svažiti i moćan utjecaj poganskih svećenika-druidu. To je bilo nemoguće, ali je Bog mnogobrojnim znakima čudesima potvrdvao riječi svoga apostola. Bez tih se čudesna nikako ne bi moglo promučiti tako naglo obraćenje cijeloga irskoga naroda, ono oduševljenje, duboka privrženost i nepokolebiva vjernost, s kojima je Irski narod zauvijek do d dana svoje duše prihvatilo svetu katoličku vjeru. U ime Presvetoga Trojstva na očigled cijeloga naroda i poganskih svećenika sv. Patrik

je ukario trideset i tri mrtvaca. Poglavica razbojnika Mak Kil htio ga je osramotiti. Stavio je u ljes svoga živoga prijatelja s namjerom, da zamoli Sveca, da olizvi njegova lobode mrtvoga prijatelja. Ali na svoje zaprepaštenje opazio je, da njegov prijatelj doista umro. U teškoj boli zamolio je sada iskreno sv. Patrika, da mu olizvi prijatelja. Svetac je to i učinio. Nato se Mak Kil obratio, činio veliku pokoru i postao velikim Svecem Iraca.

G. 442. Patrik je pošao u Rim, da izvištelj Sv. Oca Papsu o svom radu i da zamoli, da se u Irskoj provede crkvena organizacija. Na povratku g. 444. osnovao je metropoliju u Armagu. Sam je posvetio oko 300 biskupa, jer su se mnogi od njih odrekli časti i povukli u samotnan život molitve i pokore. Oko g. 455. i sam se sv. Patrik odrekao episkopata i živio u samotnanju u mjestu Sabal. Za svoga je najsljednika postavio sv. Benigna, koji ga je još od djetinjstva posvuda pratio na apostolskim putovanjima.

Sv. Patrik je umro 17. ožujka 460. g. Umotan je bio u platno. Što mu je spremila djevica sv. Brigida (to nije sv. Brigita!)

Irei su kroz sve vjekove iskazivali sv. Patriku izvanredno štovanje i odanost. Nikada ni jedan narod nije tako štovao svoga narodnoga apostola kao što Irski slavio sv. Patrika. Svećenici grobu i hodočašću su uvijek, a osobito u srednjem vijeku, mnogobrojna hodočašća, koja su njegovječila glas o njegovoj svetosti i o njegovim čudesima. List djeteline je narodni simbol (znak) Irske, jer je, prema predaji, sv. Patrik služio listom djeteline, da nekako približi slavljanju vjernika nedočišljivo otajstvo presvetoga Trojstva. U Armagu se do g. 1538. čuvao pastirski štap Svećev, a onda ga je dao spaliti Henrik VIII. Svećev malo zvonce čuva se i danas u narodnom muzeju u Dublinu.

Na Taboru

Gospodine, tri Tvoja učenika vidjela su Tvoje preobražene na Taboru. Svjetlost je zatrvala njihova lica i oči. Objavljene Tvoje božanske ljepote ispunile su strahom čovjeka.

A Petar ipak reče: «Dobro nam je ovdje bit...»

3. «Tko nije sa mnom, protiv mene je, a tko sa mnom ne sabire, propispa». Isus označuje dva tabora: jedan je uz Njega, drugi protiv Njega. Nema sredine, onih mlčkih, koji ne bi ni amo ni tamo, indiferecentni. I takove proglašuje na svojim protivnicima. Od svojih pristalica traži: Oni da budu potpuno Njegov, i umom i srcem i djelima. Svi moraju biti aktiviste. Svi treba da sabiru, inače propispu. Ne da čuvaju sabore, toga nema, nego propispu. Ne možemo biti Božji i vrazji. Što više ne možo biti i Božji i svoj, nego samo Božji.

I Mi? Te molimo, Gospodine, vodi nas kroz Uzvik, koji nam je darovan. Da Tebe upoznamo. Vodi nas iz sutona, kojemu se sv. približavamo na kraju našega puta, vodi nas na Tabor gdje ćemo Tebe ugledati.

Molimo Te: otvori naše oči da mogu gledati sjaj i sreću. Uzdižni naša srca, da mogu osjetiti veličinu i istinu.

Izadi pred nas, preobraženi Isuse, kako bi se Tvojom ljepotom ispunila sva naša duša. Daj, da vidimo Tebe, Kralju vsna, da bismo našli svu onu radost, koju tražimo i za kojom idemo. Daj, da ostanemo s Tobom, jer je samo tamo dobro, gdje Ti m lostrno skidaš s naših ramena sve bol, koje čovjek mora pretrpjeti. Sačuj me tamo, gdje Ti zovet u kraljevstvo Oca sveleđa, pripravljeno nama do vijeka.

Gospodine, vodi nas na Tabor, slavi svoj.

Mi? Te molimo.

Dijem čitavoga svijeta poznato je ime O. Flanagan, američkog svećenika, utemeljitelja «Dječjeg grada» O. Flanagan je umro 1946. i sada je izasla u Americi knjiga, koja sadrži njegov životopis.

Za vrijeme velike krize župnik jedne župe predgrada grada Omaha, mješta, krova koje su prolazili žetoci dolazeći za zapadu, O. Flanagan se je upoznao s očajem gladi tisuća i tisuća nezaposlenih. Niemu je pala na pamet čudna misao, koju je odmah nastojao oživotvoriti ustrojivši svom. Bez lijednog dolara priđe osnivanju skloništa za siromašne Italice, pouzdavajući se u anagii vlastite ljubavi i u pomoć kršćanske braće. Njegovo prvo djelo uspješno je preko obiskivanja.

Međutim, uskoro iza toga on započinje drugu akciju. Stetajući ulicom i pohodajući sudske dvorane dođe do zaključka, da hiedna i subnarodna djetelna pravda pomaže razvijanju kriminaliteta među siromašnim djetcom. I on shvati pravi svoj poziv. Počeo je time, da je iz rukov «pravde, istraigo pet dječaka, koje su predstali žločinima zato, jer su počinili krađu u slučaju gladi. Ovaj skoro nepoznati katolički svećenik našao se je u sudskoj dvorani, kad se je sudilo ovom mladim žločinicima». Ustane, priđe sudskom kolegiju i zatraži, neka se njemu izručie ovi dječaci. Zaučudni suci udovolje njegovu traženju i O. Flanagan izide iz sudnice a nepovjerljivim divljenjem prisutnih u prašnjem pot odpranaca, sa zamotkom okošadnih bombona, malo dolara i mnogo ljubavi. «Grad dječaka» je toga dana bio utemeljen s kapitalom od pet obješnica, koji su se davili na barmejnu i zatvorio mnogo nađe. O. Flanagan otvorio «dječaku kućicu» u jednoj praznoj i zakrapanoj baraci te je ispunio ljubavlju i pouzdanjem u Božju i ljudsku dobrotu te u daretljivost građana Omaha, koji su mu, zadivljen njegovom srčanom ljubavlju, pobehi slati sve veće prnose O. Flanagan je bio svojim dječacima i otac i majka; nikad ih nije kažnjavao nit ih je mučio bilo kakvom disciplinom ili dnevnim redom. On ih je ljubio i ljubivju ih je spavao, postali su normalni dječaci, koji su zabavili i na barmejnu i zatvorio. Dječaci su bili gladi ljubavi, spašeni su zavijek toplinom njegovih osjećaja. Među dječacima O. Flanagan nije bilo prvih žločinaca, jer je on, koji je neizmjerljivo ljubio Boga i ljude, imao dar, da svojom blizinom djeluje na popravak avo dječaka.

O. Flanagan je imao duboko pouzdanje u Božju Providnost i u tome je uvijek jamstvo svoga uspjeha. Daretljivost prijatelja, uspjeh sabirnih akcija, plemenitost nepoznatih dobročinitelja, sve se je to njemu činilo sasvim naravnim i on je za to zahvaljivao Bogu. Njegove je djele rasla i uspješvalo kao u snu. O. Flanagan je bio samim i pjesnik. Kao i drugi irski Lutalce, vauzandženi, sirote, buheli banditi, crni, crvenci, žuti, protestanti, katolici, Židovi i oni bez ikakve vjere - svima je on otvarao svoj široki zagrij, sve je k sebi primao, a da od njih nije ništa tražio, ništa zahtijevao; podijelio je s njima kruh i koru kruha, brige i radosti, dajući im uvijek bez mjere svoju ljubav. Sa svojim dječacima je bio dijete, učitelj, a ponajviše duboki psiholog. Razumijevao je slabosti pojedina, ljubio je svakog pojednog, popravljao je svakog pojednog na poseban način: s kraljicom, strojivjuću je razumijevao svaki pokret, svako reagiranje. U toplini isanih očiju, koje su prodrale do dna duše, njegovi su dječaci ponovno postajali nevini. Odgojeni u svojoj školi u punoj slobodi, u prirodi, baveći se glazbom, sportom, a samoupravom priviknuti na osjećaj odgovornosti i bristvu, mnogi su dječaci zabavljali na zlo i pokušavali ozbiljni i puni ljubavi «Nije mi teško. O, moj Bože, dječaci, koji na svojem životu imate nosi nevezanost, hromog dječaka, to je erb i gesto «Dječakot grad», to je sadržina velikot djela O. Flanagan. On je postao dijelom svakoga od onih isuša dječaka, koji su spašeni od ulice i pokvarenosti; on se nalazi u svakom od onih njegovih dječaka, koji su postali hrabri vojnici, uplivni ljudi, očevi obitelji, uzorni građani. «Nema zlih dječaka» govorio je O. Flanagan. Ova izreka najljepša od svih onih, koje odgledati može primati. On je bio svetac, što je svakog dana činjenicama mogao dokazivati njemu istinitost nasuprot onima, koji su ga držali budakom i sanjarom.

Umro je 1946. pošto je doživio izasne rana i osjetio, koliko je cijelom svijetu potrebno njegovo djelovanje. Htio je, da u Europi započne djelom, koje je s toliko uspjeha proveo u Americi. Međutim, smrt je prekinula njegovo djelovanje. Ali drugi, nadahnuti primjerom ovoga glasnika ljubavi nastavljaju njegov rad. On ipak još uvijek radi za svu djecu čitavoga svijeta, kojima je ostavio u nasljedstvo svoje velike srce.

IZ BIBLIJE

Prorok Nahum o propasti Niniva

Nekih 100 godina nakon toga, što je Bog povodom propovijedanja proroka Jone postodio grad Ninive od propasti, jer su Ninivljani činili poturu i obratili se, djelovao je prorok Nahum, koji je Ninivama najvjestio neminovno razorenje. Taj je prorok bio rodom iz mjesta Elkos u Galileji. Djelovao je u vrijeme između g. 663-612 pr. Krista. U to je vrijeme Aatski kralj Asurbanipal (669-626.) proširio granice asirskoga kraljevstva čak u Egipat, gdje je g. 663. pr. Krista osvojio utvrđeni grad Tebe u južnom Egiptu. Katastrofu razorenja Tebe spominje prorok Nahum (3.8 heber. tekst: No-Amom) kao zorni primjer, kako će se isto dogoditi s gradom Ninivom. Citava prorokova knjiga Nahumova uoče je namijenjena najvjestivanju propasti grada Niniva radi toga, što su opacine toga grada prevratile već svaku mjeru.

Na početku Nahumove prorokče knjige voviča se Božja svemogućnost i pravdoct u kažnjavanju grešnika; makar se oni kako mu drugo osiliti, da im nitko ne može odoljeti, ali Bog nalazi načina, da ih ponizi i pokori. Naprotiv Bog je dobrotiv onima, koji se čvrsto u njega ufaju, te će im pružiti svoju pomoć protiv nasilnih asirijelata.

U Ninivama, kao glavnom gradu asirskoga kraljevstva, bila je u to doba usredotočena najjača politička, vlast nad narodima gotovo čitave prednje Azije. Svi

eu više ili manje morali plaćati danak Asircima i priznavati njihovu vrhovnu vlast. U Ninivama, kao kraljevskoj prijestolnici asirskog kraljevstva, bilo je namoglamno silno bogatstvo plijena pokorenih susjednih naroda. Taj se narod u svojim pobjedama uzoholio i uzohjestio tako, da se nije čacao ni najokrutnijih nasilja u postupku s pokorenim narodima. U vjerskom i moralnom pogledu vladala je u gradu Ninivama najveća pokvarenost. Osobito je uz klanjanje krivim bogovima bila raširena opacina javnog bluda i raznih praznovjerja, zatim varanja u trgovini i nezastita pohlepa za stjecanjem zemaljskoga bogatstva. Zato prorok dovikuje tom gradu: «Jao, kravci grade, koji si sav put izi i nastila, i ne daš se odvratiti od grabača! Oj dakle, i vziđak bučve, sročaj kola, topot konja ili buku četve, sročega, što ti se približuju; gledaj sijevanje mača, bljesak koplja, a zatim mnoštvo pobjunih i teške ruševine, te bezbroj ljudskih lješina! Radi mnoštva sramotnih grjeha bludnice i zavodiljive čarobnice ja ću razokrotiti tvoju sramotu pred narodima i sasut ću na tebe gnjusove i prezir za primjer svima, tako da će se svi, koje te vidi, odvraćati se od tebe.» Sve će tvoje utvrdne propasti, kao plodovi smokve, kad se potrese. Vrata tvoje zemlje širom će se otvoriti i ogan će prodrijetiti tvoje prielovnice. Poginut ćeš od sunca. Tvoji čuvari kao skakavci, kad sine sunce, oni odlijetaju netragom. Tvoji pastiri su zaspali; asirski kralj i

svoj knezovi; pokopani su: tvoj se narod posakrio među gorama. Tkođ čuje o tvoj, lamat će nad tobom rukama.»

I doista, Ninivama se daskora približavao dan ispunjenja Nahumova prorocanstva o njihovoj propasti. Propag toga grada najvjestio je prije svoje smrti i pokoriti stari Tobja, koji je živio u asirskom sužanjstvu povratci: «Daskora će propast Ninive, jer Božja riječ ne ostaje bez učinka.» - oponjujici: svoga sina mladog Tobija, neka što prije iseli iz Niniva. Prošlostio o propasti Niniva ispunio se god. 612 pr. Kr. za posljednjega asirskoga kralja Asurediliana-a, kad je na taj grad došao pohod silnih neprijateljskih vojnika, i to s južne strane babilonska vojska pod vodstvom Nabopolasara, i s istočne strane medijska vojska pod vodstvom Kinkasrovom. Opsada grada traja je, kako spominju povjesničari Herodot, Berossus, Josip Flavije i Diodor Sicilski, preko dvije godine, a u trećoj godini nastala je uslijed proliema nasipa rijeke Tigrisa u Ninivama strašna poplava, koja je uništila grad, a potom su usle nezrijeliteljske vojske, koje su ga potpuno opločkale i do temelja razvalile. Što nije postradalo od poplave, bilo je uništeno požarom. Tako je grad postao potpuno sarnjen sa zemljom. Na Ninivama i Asirskom kraljevstvu obistinila se riječ prorok: Isusje: «Narod i kraljevstvo, koje ne služi Tebi (Bogu) propast će, i narodi će biti opustošeni samom» (Is 60,12).

